

Regeringens proposition med förslag till lag om handel med utsläppsrätter för distribution av fossila bränslen

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny lag om handel med utsläppsrätter för distribution av fossila bränslen och att lagen om utsläppshandel ändras. Genom den föreslagna lagen genomförs det reviderade utsläppshandelsdirektivet till den del som gäller handeln med utsläppsrätter för sektorn för separat uppvärmning av byggnader, vägtransportsektorn samt vissa ytterligare sektorer.

Genom det reviderade utsläppshandelsdirektivet inrättas inom EU en ny utsläppshandel som gäller bränsledistribution. Utsläppshandeln för bränsledistributionen täcker utsläppen inom ansvarsfördelningssektorn, och dess syfte är att hjälpa medlemsländerna att fullgöra sina skyldigheter i fråga om ansvarsfördelningen. Det nya utsläppshandelssystem som inrättas är i stor utsträckning förenligt med den gällande allmänna utsläppshandeln. Utsläppshandelsdirektivet medger dock ett betydande nationellt handlingsutrymme vid det nationella genomförandet av det reviderade direktivet.

I propositionen föreslås det att de utsläppsrätter som överlämnas inom handeln med utsläppsrätter för distribution av fossila bränslen ska hänföra sig till motsvarande utsläpp från fossila bränslen som distribueras från och med 2027. Enligt förslaget ska lagens tillämpningsområde omfatta frisläppande av förbränning avsedda fossila bränslen för konsumtion. Lagen ska dock inte tillämpas på bränsle som är avsett för verksamhet som omfattas av lagen om utsläppshandel eller på bränsle som levereras som separat distribution till försvarsmakten, den spårbundna trafiken eller kommersiella sjötransporter. I fråga om bränslen med nollutsläpp uppkommer enligt förslaget ingen skyldighet att överlämna utsläppsrätter.

I propositionen föreslås det att en reglerad enhet som frisläpper bränsle för konsumtion ska ha ett utsläppstillstånd och en plan för övervakning av utsläpp och att den reglerade enheten ska övervaka och låta verifiera sina utsläpp från och med 2025. Utgångspunkten är att den reglerade enheten ska vara den aktör som är punktskattskyldig för det bränsle som frisläppts för konsumtion. I förslaget görs det möjligt att genom avtal överföra skyldigheterna enligt utsläppshandeln på en annan reglerad enhet.

Enligt förslaget ska Energimyndigheten svara för tillsynen över handeln med utsläppsrätter för bränsledistribution och vara registermyndighet och auktionsförrättare. Vidare föreslås bestämmelser om rätten att få information och utföra inspektioner, bestämmelser om ändringssökande samt bestämmelser om påföljder.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2025 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2025.

Lagen om handel med utsläppsrätter för distribution av fossila bränslen

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 § *Lagens syfte*

Syftet med denna lag är att främja en minskning av koldioxidutsläppen från byggnader, vägtransporter och vissa andra sektorer på ett kostnadseffektivt och ekonomiskt sätt.

Genom denna lag genomförs vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, nedan *utsläppshandelsdirektivet*.

2 § *Definitioner*

I denna lag avses med

bränsle bränslen och produkter enligt 2 och 2 a § i lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) och bränslen och energiprodukter enligt 2 § 2 punkten a och c underpunkten och 2 a § i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996),

frisläppande för konsumtion frisläppande av bränsle för konsumtion enligt 8 § i punktskattelagen (182/2010),

reglerad enhet en skattskyldig enligt 12 och 13 § i punktskattelagen, 3 § i lagen om punktskatt på flytande bränslen och 20 a och 20 b § i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen som frisläpper bränsle för konsumtion, eller den som överlåter bränsle till en skattskyldig och som enligt avtal har övertagit ansvaret för en reglerad enhets uppgifter. Som reglerad enhet betraktas dock inte en slutanvändare av bränsle som använder bränslet själv och vars årliga bränsleförbrukning är högst 1 ton koldioxid,

utsläpp koldioxidutsläpp från bränslen som en reglerad enhet har frisläppt för konsumtion,

utsläppsrapport en rapport enligt denna lag och kommissionens övervakningsförordning över en reglerad enhets årliga utsläpp under rapporteringsperioden, inklusive en rapport enligt artikel 75 v och bilaga X i kommissionens övervakningsförordning,

förbränning varje oxidation av bränslen, oavsett hur den värme, el eller mekaniska energi som produceras genom denna process används, och all annan direkt därtill anknuten verksamhet, inbegripet rening av rökgaser,

utsläppsrätt en för uppfyllande av kraven i kapitel IVa i utsläppshandelsdirektivet fastställd och överlåtbar rätt att i miljön släppa ut ett ton koldioxid under en fastställd period,

linjär minskningsfaktor den i artikel 30c i utsläppshandelsdirektivet avsedda andel med vilken det totala antalet utsläppsrätter minskas varje år,

unionsregistret det informationssystem som avses i artikel 19 i utsläppshandelsdirektivet och med vars hjälp varje utfärdande, innehav, överlåtelse och annullering av utsläppsrätter kan spåras samt efter behov konfidentialiteten för uppgifterna och allmänhetens tillgång till offentliga uppgifter säkerställas,

reserven för marknadsstabilitet den reserv som upprättats genom Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/1814 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem och om ändring av direktiv 2003/87/EG och till vilken utsläppsrätter som är avsedda

att auktioneras ut överförs eller från vilken de överlämnas för auktionering när de gränser för det totala antalet utsläppsrätter i omlopp som anges i beslutet överskrids eller underskrids,

kommissionens registerförordning kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/1122 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG vad gäller unionsregistrets funktion,

kommissionens övervakningsförordning kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2066 om övervakning och rapportering av växthusgasutsläpp i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och om ändring av kommissionens förordning (EU) nr 601/2012,

kommissionens verifieringsförordning kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2067 om verifiering av uppgifter och ackreditering av kontrollörer i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG,

kommissionens auktionsförordning kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/2830 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG genom fastställande av regler om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser.

3 § *Tillämpningsområde*

Denna lag tillämpas på bränslen som används för förbränning och som en reglerad enhet frisläppt för konsumtion.

4 § *Avgränsningar av tillämpningsområdet*

Med avvikelse från 3 § tillämpas inte denna lag

- 1) på bränslen som används som hjälpprodukt eller råvara vid industriell produktion,
- 2) på bränslen som används i verksamheter som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om utsläppshandel (1270/2023),
- 3) på bränslen som levereras för att användas av försvarsmakten,
- 4) på bränslen som levereras för att användas för spårbunden trafik,
- 5) på bränslen som på det sätt som avses i 9 a § (1399/2010) 2 mom. i lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) kan levereras skattefritt direkt från en godkänd upplagshavares skatteupplag eller genom andra arrangemang.

5 § *Avtal om reglerade enheters ansvar*

En reglerad enhet kan avtala om att helt eller delvis överföra sin skyldighet till en annan reglerad enhet, om den reglerade enheten tar emot endast sådant bränsle som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag. Avtalet om överföring av skyldigheten ska ingås för ett helt kalenderår.

Energimyndigheten ska utan dröjsmål underrättas om avtalet. Anmälan om avtalet ska göras på en av Energimyndigheten fastställd blankett.

6 § *Allmänna skyldigheter*

En reglerad enhet ska

- 1) ansöka om utsläppstillstånd i fråga om frisläppande av bränsle för konsumtion samt om godkännande av en plan för övervakning av utsläpp,

- 2) övervaka utsläppen från de bränslen som frisläppts för konsumtion, årligen upprätta en utsläppsrapport och se till att rapporten verifieras,
- 3) årligen unionsregistret överlämna ett antal utsläppsrätter som motsvarar de totala utsläpp som de bränslen som enheten frisläppts för konsumtion gett upphov till under det föregående kalenderåret,
- 4) till Energimyndigheten anmäla ändringar i den verksamhet som anges i utsläppstillståndet, ändringar som gäller övervakningen av utsläppen samt byte av reglerad enhet.

7 §

Myndigheter och deras uppgifter

Arbets- och näringsministeriet svarar för den allmänna styrningen, uppföljningen och utvecklingen av denna lag.

Energimyndigheten har till uppgift att

- 1) i fråga om de reglerade enheterna och deras kontrollörer övervaka att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas och att beslut som meddelats med stöd av denna lag iakttas samt sköta övriga uppgifter som enligt denna lag ankommer på myndigheten,
- 2) vara i artikel 22 i auktionsförordningen avsedd auktionsförrättare i Finland och personuppgiftsansvarig med avseende på de nationella funktionerna inom ramen för det unionsregister som avses i artikel 19 i utsläppshandelsdirektivet, och
- 3) vara i artikel 70 i kommissionens verifieringsförordning avsedd nationell kontaktpunkt för informationsutbyte och samordning av samarbete.

2 kap. Utsläppstillstånd, plan för övervakning av utsläpp samt rapportering av utsläpp

8 §

Utsläppstillstånd

En reglerad enhet som frisläpper bränslen som omfattas av lagens tillämpningsområde för konsumtion ska ha ett av Energimyndigheten beviljat utsläppstillstånd.

Den reglerade enheten ska ansöka om utsläppstillstånd hos Energimyndigheten. Till ansökan ska fogas för tillståndsprövningen behövliga utredningar om den reglerade enhetens verksamhet, bränslen och frisläppande av bränslen för konsumtion, slutanvändning av bränslen samt en plan för övervakning av utsläpp.

Ansökan om utsläppstillstånd ska lämnas in på en av Energimyndigheten fastställd blankett före utgången av februari 2025 eller senast två månader innan den verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet inleds.

Energimyndigheten ska fatta beslut om beviljande av utsläppstillstånd senast två månader från den dag då ansökan och eventuella kompletteringar av den lämnades in. Villkor för beviljande av utsläppstillstånd är att planen för övervakning av utsläpp och de planerade åtgärderna för rapportering av utsläpp är tillräckliga och adekvata.

Bestämmelser om det närmare innehållet i ansökan om utsläppstillstånd får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

9 §

Plan för övervakning av utsläpp

Den reglerade enheten ska utarbeta en plan för övervakning av utsläpp för verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag och ansöka om godkännande av planen hos Energimyndigheten. Bestämmelser om utarbetandet av och innehållet i planen för övervakning av utsläpp och om villkoren för godkännande av planen finns i kommissionens övervakningsförordning.

Den reglerade enheten ska till ansökan om godkännande av planen för övervakning av utsläpp foga behövliga utredningar om den verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag samt om den aktör som svarar för kontakterna med den myndighet som beslutar om godkännandet av övervakningsplanen.

Ansökan om godkännande av en plan för övervakning av utsläpp ska lämnas in på en av Energimyndigheten fastställd blankett före utgången av februari 2025 eller senast två månader innan den verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet inleds.

Energimyndigheten ska fatta beslut om godkännande av en plan för övervakning av utsläpp senast två månader från den dag då ansökan och eventuella kompletteringar av den lämnades in till myndigheten.

Närmare bestämmelser om innehållet i planen för övervakning av utsläpp får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

10 §

Övervakning, rapportering och verifiering av utsläpp

Den reglerade enheten ska på ett heltäckande, konsekvent, tillförlitligt och korrekt sätt övervaka utsläppen från de bränslen som frisläppts för konsumtion.

Den reglerade enheten ska upprätta en utsläppsrapport över utsläppen för varje kalenderår och se till att utsläppsrapporten verifieras. Utsläppsrapporten och den utifrån utsläppsrapporten utfärdade verifieringsrapporten ska lämnas till Energimyndigheten före utgången av april året efter kalenderåret.

Vid övervakningen, rapporteringen och verifieringen av utsläpp ska bestämmelserna i denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kommissionens övervakningsförordning, kommissionens verifieringsförordning samt den godkända planen för övervakning av utsläpp och villkoren i utsläppstillståndet iakttas.

Närmare bestämmelser om innehållet i utsläppsrapporten får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

11 §

Påvisande av hållbarhet

Om en reglerad enhet i sin utsläppsrapport vid beräkningen av utsläppen från ett bränsle som frisläppts för konsumtion uppger noll som emissionsfaktor, ska bränslet till den delen uppfylla hållbarhetskriterierna i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen (393/2013) och den reglerade enheten ska visa detta på det sätt som anges i den lagen.

12 §

Bedömning av utsläppsmängden i en situation där ett fel förekommit

Om en reglerad enhet inte har iakttagit kraven enligt 10 § på att övervaka utsläpp, upprätta och lämna in en utsläppsrapport eller verifiera en utsläppsrapport, ska Energimyndigheten göra en bedömning med en uppskattning av de verkningar som felaktig eller bristfällig övervakning eller verifiering kan ha haft på de totala utsläppsmängderna. Bestämmelser om uppskattning av mängden utsläpp finns i kommissionens övervakningsförordning.

3 kap. Ändring av reglerade enheters verksamhet

13 §

Byte av reglerad enhet

Om en ny reglerad enhet träder i stället för en reglerad enhet som beviljats utsläppstillstånd, ska den nya enheten anmäla detta till Energimyndigheten på förhand eller senast utan dröjsmål efter bytet av reglerad enhet. Energimyndigheten ska med anledning av anmälan fatta beslut om överföring av utsläppstillståndet och planen för övervakning av utsläpp till den nya reglerade enheten. Beslutet ska fattas inom 30 dagar från den dag då anmälan och behövliga utredningar lämnades till Energimyndigheten eller från en senare tidpunkt efter bytet av reglerad enhet som de reglerade enheterna har kommit överens om.

Om endast en del av den verksamhet som ingår i utsläppstillståndet övergår till en i 1 mom. avsedd ny reglerad enhet, ska bestämmelserna om beviljande och ändring av ett utsläppstillstånd samt om godkännande och ändring av en plan för övervakning av utsläpp iakttas. Energimyndigheten ska med anledning av anmälan fatta beslut om beviljande och ändring av ett tillstånd och beslut om godkännande och ändring av en plan för övervakning av utsläpp inom 30 dagar från den dag då anmälan och behövliga utredningar och

planer lämnades in till myndigheten eller från en senare tidpunkt efter bytet av reglerad enhet som de reglerade enheterna har kommit överens om.

Den i 1 mom. avsedda nya reglerade enheten svarar för alla skyldigheter som en reglerad enhet har enligt denna lag samt för uppfyllandet av de av Energimyndigheten fastställda tillståndsvillkoren och kraven på övervakning av utsläpp från den dag då utsläppstillståndet och planen för övervakning av utsläpp har överförts eller utsläppstillståndet har beviljats och planen för övervakning av utsläpp godkänts.

14 §

En reglerad enhets konkurs

Efter det att en reglerad enhet har försatts i konkurs svarar konkursboet för den reglerade enhetens del för skyldigheterna enligt 6 § 2 och 3 mom.

Konkursboet ska dessutom till Energimyndigheten lämna in en i enlighet med 10 § upprättad och verifierad separat rapport om till vilka delar den reglerade enhetens utsläpp under det föregående kalenderåret har uppkommit efter försättandet i konkurs.

Konkursboet är skyldigt att i enlighet med 24 § överlämna ett antal utsläppsrätter som motsvarar de verifierade utsläpp som uppkommit efter det att den reglerade enheten försattes i konkurs.

Konkursboförvaltaren ska inom 30 dagar från konkursens början underrätta Energimyndigheten om att den reglerade enheten försatts i konkurs.

15 §

Ändring av ett utsläppstillstånd och en plan för övervakning av utsläpp

En reglerad enhet ska till Energimyndigheten på förhand anmäla varje ändring i verksamheten som kan förutsätta att utsläppstillståndet eller planen för övervakning av utsläpp ändras. Anmälan ska göras på en av Energimyndigheten fastställd blankett.

Energimyndigheten bedömer hur betydande ändringen är, och om den anmälda ändringen är betydande ska Energimyndigheten ändra beslutet om beviljande av utsläppstillstånd och planen för övervakning av utsläpp. Om ändringen inte är betydande, ska Energimyndigheten utan dröjsmål informera den reglerade enheten om detta. Bestämmelser om förutsättningarna för ändring av övervakningsplanen finns i kommissionens övervakningsförordning.

Om det i kommissionens övervakningsförordning förutsätts att en plan för övervakning av utsläpp ändras, ska Energimyndigheten uppmana den reglerade enheten att ansöka om ändring av planen. Den reglerade enheten ska lämna in ansökan om ändring av planen för övervakning av utsläpp inom den tidsfrist som Energimyndigheten har satt ut.

16 §

Återkallande av ett utsläppstillstånd och av beslut om en plan för övervakning av utsläpp

Energimyndigheten ska återkalla en reglerad enhets utsläppstillstånd, om den reglerade enheten upphör med den verksamhet som omfattas av lagens tillämpningsområde. Den reglerade enheten ska genast efter det att verksamheten har upphört göra en anmälan till Energimyndigheten om att verksamheten har upphört.

Energimyndigheten får återkalla ett utsläppstillstånd, om

1) den reglerade enheten väsentligt har brutit mot sina skyldigheter som gäller årligt överlämnande av utsläppsrätter eller övervakning, anmälan och verifiering av utsläpp, och trots uppmaning från Energimyndigheten inte har fullgjort sina skyldigheter,

2) den reglerade enheten trots uppmaning från Energimyndigheten inte har anmält att verksamheten upphört eller andra sådana ändringar av verksamheten eller av övervakningen av utsläpp som kan förutsätta att utsläppstillståndet eller planen för övervakning av utsläpp ändras.

Ett ärende som gäller återkallande av utsläppstillstånd kan inledas av den reglerade enheten eller Energimyndigheten. Om en reglerad enhets utsläppstillstånd återkallas, återkallas också godkännandet av den reglerade enhetens plan för övervakning av utsläpp.

4 kap. Det totala antalet utsläppsrätter, utfärdande av utsläppsrätter samt unionsregistret

17 §

Det totala antalet utsläppsrätter

Det totala antalet utsläppsrätter inom handeln med utsläppsrätter inom Europeiska unionen motsvarar den maximala mängd koldioxidutsläpp som ingår i tillämpningsområdet för utsläppshandeln inom de sektorer som omfattas av tillämpningsområdet.

Det totala antal utsläppsrätter som utfärdas ska varje år ska minskas i enlighet med en linjär minskningsfaktor.

Bestämmelser om fastställande och offentliggörande av det totala antalet utsläppsrätter finns i artikel 30c i utsläppshandelsdirektivet.

18 §

Utfärdande av utsläppsrätter samt utsläppsrätternas giltighet

Utsläppsrätter utfärdas genom auktion, om de inte överförs till reserven för marknadsstabilitet i enlighet med artikel 30d i utsläppshandelsdirektivet.

Utsläppsrätterna är giltiga tills vidare i enlighet med villkoren i artikel 13 i utsläppshandelsdirektivet.

19 §

Finlands andel av det totala antalet utsläppsrätter

Finlands andel av det totala antal i 17 § avsedda utsläppsrätter som ska auktioneras ut bestäms i enlighet med artikel 30d i utsläppshandelsdirektivet.

Finlands totala antal utsläppsrätter som ska auktioneras ut utökas, om tillämpningsområdet utvidgas med anledning av ett nationellt beslut.

20 §

Auktionering av utsläppsrätter

Energimyndigheten auktioneras ut Finlands andel av utsläppsrätterna på en auktionsplattform som väljs gemensamt av Europeiska kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen. Bestämmelser om förordnande av en auktionsplattform finns i artikel 26 i kommissionens auktionsförordning och bestämmelser om de tjänster som tillhandahålls medlemsstaterna av auktionsplattformen finns i artikel 27 i den förordningen.

Energimyndigheten tar emot Finlands auktionsintäkter och redovisar intäkterna till staten.

Bestämmelser om genomförande av auktioner och om fysiska och juridiska personers rätt att lägga bud finns i auktionsförordningen.

21 §

Användning av auktionsintäkter

Finlands auktionsintäkter eller motsvarande belopp ska användas för de verksamheter som nämns i bilaga x. Finland ska årligen rapportera användningen av intäkterna eller motsvarande belopp till Europeiska kommissionen.

22 §

Unionsregistret och krav som gäller bokföringen av utsläppsrätter

Reglerade enheter har ett depåkonto i det unionsregister som avses i 12 kap. i lagen om utsläppshandel.

Bestämmelser om Energimyndighetens uppgifter som nationell administratör för unionsregistret finns i 69 § i lagen om utsläppshandel.

Bestämmelser om registreringen av innehav, överlåtelse och annullering av i 17 § avsedda utsläppsrätter i unionsregistret samt om allmänhetens rätt att bekanta sig med de uppgifter som ingår i registret och om uppgiftssekretessen finns i kommissionens registerförordning.

5 kap. Innehav av och skyldighet att överlämna utsläppsrätter

23 §

Innehav och överlåtelse av utsläppsätter

En fysisk eller juridisk person kan inneha utsläppsätter. I unionsregistret bokförs på separata konton utsläppsätterna för varje sådan person till eller från vilken utsläppsätter överläts. Utsläppsätter kan överlätas mellan personer inom Europeiska unionen. Utsläppsätter kan överlätas mellan personer inom Europeiska unionen och personer i tredjeländer, om utsläppsätterna enligt tredjeländernas utsläppshandelssystem har erkänts.

24 §

Skyldighet att överlämna utsläppsätter

Reglerade enheter ska varje år före utgången av maj när auktionerna med utsläppsätter har inletts till det unionsregister som avses i 22 § överlämna ett antal i 17 § avsedda utsläppsätter som motsvarar utsläppen från de bränslen som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag och som frisläppts för konsumtion under det föregående kalenderåret.

25 §

Annullering av utsläppsätter

Utsläppsätter annulleras efter att de överlämnats i enlighet med 24 §. Bestämmelser om annullering av utsläppsätter finns i kommissionens registerförordning.

En fysisk eller juridisk person på vars konto i unionsregistret utsläppsätterna finns kan annullera utsläppsätterna själv eller skriftligen be Energimyndigheten annullera dem för sin räkning. Energimyndigheten ska utan dröjsmål annullera utsläppsätterna.

6 kap. Verifiering

26 §

Kontrollör

En kontrollör ska vara oberoende av den reglerade enheten och utföra sina uppgifter på ett korrekt, objektivt och professionellt vis.

Kontrollören ska ha kunskap om bestämmelserna i utsläppshandelsdirektivet, standarderna inom utsläppshandeln och de bestämmelser och vägledningar som gäller övervakning och rapportering av utsläpp. Kontrollören ska ha kunskap om de krav enligt lagstiftning, regler och administrativa förfaranden som är relevanta för de verksamheter som verifieras. Därtill ska kontrollören känna till sätten på vilka bränslen frisläppts för konsumtion och i synnerhet metoderna för sammanställning av information om insamling, mätning, beräkning och rapportering av uppgifter.

Närmare bestämmelser om de krav som ställs på kontrollörer finns i kommissionens verifieringsförordning.

27 §

Godkännande av kontrollör

Godkännande av en kontrollör ska sökas hos Energimyndigheten. På ansökan om godkännande, villkoren för godkännande samt beslutet om godkännande tillämpas 80 och 81 § i lagen om utsläppshandel.

Som kontrollör kan också godkännas en kontrollör som godkänts och ackrediterats i enlighet med lagen om utsläppshandel, genom att kontrollörens ackrediteringsområde utvidgas i enlighet med 1 mom. så att det omfattar verksamhet enligt denna lag.

En kontrollör ska till Energimyndigheten anmäla alla sådana ändringar i sin verksamhet som kan inverka på villkoren för godkännandet. Energimyndigheten kan ändra sitt beslut om godkännande av en kontrollör. På ändring av ackrediteringsområdet tillämpas vad som i 1 mom. föreskrivs om godkännande av en kontrollör.

28 §

Kontrollör som ska användas

En reglerad enhet ska vid verifieringen av den årliga utsläppsrapporten använda en kontrollör som har godkänts med stöd av denna lag.

29 §

Kontrollörens uppgifter

Bestämmelser om kontrollörens uppgifter finns i kommissionens verifieringsförordning, kommissionens övervakningsförordning, denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag.

På dem som är anställda hos en kontrollör tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter som avses i 1 mom.

Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

30 §

Platsbesök

Den reglerad enheten ska ge kontrollören tillträde till alla sådana utrymmen som inte används för boende av permanent natur och som är föremål för verifieringen samt lämna kontrollören alla uppgifter som behövs för verifieringen.

Bestämmelser om en kontrollörs platsbesök under verifieringsprocessen finns i kommissionens verifieringsförordning.

I kommissionens verifieringsförordning föreskrivs det om verifiering av utsläpp utan besök på plats. Energimyndigheten bedömer på ansökan av den reglerade enheten förutsättningarna för verifiering utan besök på plats. Ansökan ska lämnas in på en av Energimyndigheten fastställd blankett före utgången av oktober året före verifieringen.

Bestämmelser om förutsättningarna för virtuella besök på plats och om den behöriga myndighetens tillstånd finns i kommissionens verifieringsförordning.

31 §

Verifieringsrapport

Kontrollören ska upprätta en verifieringsrapport om verifieringen av en reglerad enhets utsläppsrapport av vilken ska framgå de omständigheter som är väsentliga med tanke på verifieringen i enlighet med de föreskrivna förutsättningarna i kommissionens verifieringsförordning. Verifieringsrapporten ska lämnas in på en blankett som har godkänts av Energimyndigheten.

Kontrollören ska bevara de uppgifter som avses i artikel 43 z i kommissionens verifieringsförordning, verifieringsrapporten och den interna verifieringsdokumentationen i tio år från tidpunkten för utfärdandet av verifieringsrapporten.

32 § Anmärkning, varning och återkallande av beslut om godkännande av kontrollör

Om kontrollören inte uppfyller förutsättningarna för godkännande av en kontrollör, handlar i strid med villkoren i beslutet om godkännande eller handlar i strid med denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller i strid med kommissionens verifieringsförordning eller kommissionens kontrollförordning, kan Energimyndigheten ge kontrollören en anmärkning eller varning.

Om det i kontrollörens verksamhet framkommit väsentliga och allvarliga brister eller försummelser och den anmärkning eller varning som getts kontrollören inte har lett till att bristerna eller försummelserna i verksamheten korrigerats, kan Energimyndigheten återkalla godkännandet. Energimyndigheten ska innan godkännandet återkallas fastställa en tidsfrist för att korrigera bristerna eller försummelserna.

7 kap. Tillsyn och påföljder

33 §

Rätt att få information och utföra inspektioner

Energimyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att av skatteförvaltningen, ur datasystemet för miljövardsinformation, av reglerade enheter och av kontrollörer få de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen och för verkställigheten av denna lag.

Arbets- och näringsministeriet har trots sekretessbestämmelserna rätt att av Energimyndigheten få de uppgifter som är nödvändiga för verkställigheten av denna lag och för uppföljningen av verkställigheten. Energimyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att av de kontoinnehavare och de kontoombud som avses i kommissionens registerförordning utan ogrundat dröjsmål få de uppgifter och utredningar som myndigheten begär och som behövs för skötseln av uppgifterna enligt 7 kap. 1 § 4 mom. i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017).

Energimyndigheten har för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av de bestämmelser som utfärdats med stöd av den rätt att utföra inspektioner i utrymmen som en reglerad enhet besitter och som inte används för boende av permanent natur. Den reglerade enheten ska på begäran för den myndighet som utför inspektionen visa upp handlingar och datasystemsregistreringar och ordna tillträde till anordningar och utrustning som kan ha betydelse vid tillsynen över att denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs. Den tjänsteman som utför inspektionen har rätt att avgiftsfritt ta kopior av de handlingar som ska granskas och utskrifter av de registreringar som finns i datasystem.

34 §

Rätt att lämna ut information till myndigheter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Energimyndigheten trots sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till

- 1) Finansinspektionen när informationen är nödvändig för skötseln av de uppgifter som avses i auktionsförordningen och för tillsynen över marknaden för utsläppsrätter,
- 2) Centralkriminalpolisen och centralen för utredning av penningtvätt när informationen är nödvändig för skötseln av deras uppgifter,
- 3) Statistikcentralen och Finlands miljöcentral när informationen är nödvändig för skötseln av deras uppgifter,
- 4) skatteförvaltningen när informationen är nödvändig för skötseln av dess uppgifter.

35 §

Avgift för överskridning av utsläppsrätten

Energimyndigheten ska ålägga en reglerad enhet att till staten betala en avgift för överskriden utsläppsrätt, om den reglerade enheten inte före utgången av maj på det sätt som avses i 24 § överlämnar ett antal utsläppsrätter som motsvarar enhetens utsläpp under det föregående kalenderåret.

Överskridningsavgiften är 100 euro per ton koldioxidekvivalenter för vilket utsläppsrätter inte har överlämnats. Från och med den handelsperiod som inletts 2013 höjs avgiften för en överskriden utsläppsrätt i enlighet med förändringarna i det europeiska konsumentprisindexet.

36 §

Verkställande av överskridningsavgiften

Överskridningsavgiften är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av avgiften finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Verkställandet av överskridningsavgiften sköts av Rättsregistercentralen.

37 §

Övriga påföljder som gäller försummelse att överlämna utsläppsrätter

Reglerade enheter ska överlämna ett antal utsläppsrätter som motsvarar de i 35 § 1 mom. avsedda utsläpp som överskrider de överlämnade utsläppsrätterna. Överlämnandet ska göras senast i samband med att utsläppsrätterna för följande år överlämnas.

Energimyndigheten offentliggör årligen uppgifter om de reglerade enheter som inte har överlämnat utsläppsrätter i enlighet med 24 §.

Energimyndigheten kvittar de utsläppsrätter som finns på kontot för en reglerad enhet som försatts i konkurs, om den reglerade enheten inte före utgången av maj överlämnar ett antal utsläppsrätter som motsvarar utsläppen under det föregående kalenderåret eller kalenderåren före det, till den del det finns utsläppsrätter för kalenderåren i fråga som inte överlämnats. Från depåkontot kvittas i första hand ett antal utsläppsrätter som motsvarar de utsläpp som uppkommit efter konkursens början.

Energimyndigheten kan låta bli att kvitta utsläppsrätterna, om konkursboet fortsätter den reglerade enhetens verksamhet.

38 §

Förbud mot att överlåta utsläppsrätter

Energimyndigheten ska förbjuda en reglerad enhet att överlåta utsläppsrätter, om enheten inte före utgången av april har lämnat in en verifierad utsläppsrapport, som konstaterats vara tillfredsställande, om det föregående årets utsläpp. Förbudet gäller tills dess att det föregående årets utsläppsmängd har beräknats.

Om en reglerad enhet försatts i konkurs, får utsläppsrätter från det konto som varit i den i konkurs försatta aktörens besittning inte överlåtas förrän konkursboet eller den nya reglerade enheten har överlämnat ett antal icke-överlämnade utsläppsrätter som motsvarar utsläppen för tiden före konkursen och under konkurstiden.

Energimyndigheten kan på ansökan av konkursboet bestämma att begränsningen av överlåtelse enligt 2 mom. ska gälla endast de icke-överlämnade utsläppsrätterna för de föregående kalenderåren samt ett antal utsläppsrätter som motsvarar de verifierade utsläpp som uppkommit under kalenderåret och den mängd utsläpp som enligt Energimyndighetens uppskattning uppkommer under kalenderåret.

39 §

Administrativt tvång

Energimyndigheten kan ålägga den som bryter mot denna lag eller mot en bestämmelse som utfärdats med stöd av den att rätta till sin försummelse eller annars fullgöra sin skyldighet. Andra skyldigheter än skyldigheten att överlämna utsläppsrätter kan förenas med vite eller hot om att verksamheten avbryts helt eller delvis eller att en åtgärd som lämnats ogjord utförs på den försumliges bekostnad.

Bestämmelser om vite, hot om avbrytande och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

40 §

Utsläppshandelsförseelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) försummar att ansöka om utsläppstillstånd enligt 8 § eller godkännande av en plan för övervakning av utsläpp enligt 9 §,

2) försummar att göra en anmälan enligt 13 eller 15 § eller anmäler felaktiga uppgifter,

3) försummar att upprätta en rapport enligt 9 eller 10 § eller lämnar felaktiga uppgifter i rapporten eller försummar att lämna en rapport i enlighet med de paragraferna eller att lämna in en verifieringsrapport enligt 31 §, eller

4) försummar att visa upp handlingar och registreringar enligt 33 § 4 mom.,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *utsläppshandelsförseelse* dömas till böter.

Energimyndigheten ska för förundersökning göra en anmälan om en i 1 mom. avsedd gärning eller försummelse som myndigheten observerat, när gärningen eller försummelsen hänför sig till en reglerad enhets skyldigheter enligt denna lag. Anmälan behöver dock inte göras, om gärningen med hänsyn till omständigheterna ska anses vara ringa och om inte allmänintresset ska anses kräva att åtal väcks.

41 §

Myndigheternas avgiftsbelagda prestationer

Energimyndigheten har rätt att ta ut en avgift för behandling av ett tillstånd, en anmälan, ett godkännande eller något annat ärende som omfattas av denna lag. Energimyndigheten har dessutom rätt att ta ut en avgift för uppgifter som gäller administrering av kontona i det unionsregister som avses i 22 §.

Bestämmelser om Energimyndighetens avgiftsbelagda prestationer och om de avgifter som ska tas ut för dem finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

8 kap. Sökande av ändring och verkställighet av beslut

42 §

Sökande av ändring

Omprövning får begäras i ett beslut av en kontrollör. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen.

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Bestämmelser om sökande av ändring i en avgift som Energimyndigheten har tagit ut för en offentligrättslig prestation finns dock i lagen om grunderna för avgifter till staten.

43 §

Verkställighet av beslut

Ett beslut som har fattats med stöd av 8, 9, 12, 13, 15 och 27 § i denna lag ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet som fattat beslutet eller förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

9 kap. Ikraftträdande

44 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .